

Erosion ved vandløb i Vejle Amt 2001-2002

Bilag 7 Dyrkningsvejledninger

3 sider

Forslag til almindelige forholdsregler og dyrkningsvejledninger for arealer med lav, moderat eller høj erosionsrisiko fremgår af nedenstående tabel 1.

Tabel 1 Almindelige forholdsregler og dyrkningsvejledninger

Erosionsrisiko	Dyrkningsvejledninger
Moderat Lav eller Høj	De almindelige forholdsregler er at der udvises godt landmandskab specielt for at dæmpe erosion
Lav	Udyrkede områder bevares og Almindelige gode dyrkningsprincipper følges
Moderat	Der gennemføres generelle ændringer af markplaner, sædskifter og afgrødevalg samt af jordbearbejdningen
Høj	Der gennemføres specielle ændringer af markplaner, sædskifter og afgrødevalg samt af jordbearbejdningen

Almindelige forholdsregler

1. Der udvises godt landmandskab specielt for at dæmpe erosion/ konsekvenser af erosion:
 - Ved at opretholde og bevare plantedække i vinterhalvåret
 - Ved at øge jordens indhold af organisk materiale
 - Ved at undgå strukturskader ved jordbehandling og transport
 - Ved at efterlade et såbed, som ikke er fuldstændig plant og udjævnet
 - Ved at vedligeholde eksisterende drænsystemer og evt. supplere disse
 - Ved at etablere og vedligeholde sandfang i vandløb, grøfter og hoveddræn
 - Ved at bevare permanent bevoksede/beplantede arealer
 - Ved at plante nye læhegn

Dyrkningsvejledning ved "Lav erosionsrisiko"

Udyrkede områder bevares og almindelige gode dyrkningsprincipper følges iht. tabel 2.

Tabel 2 *Almindelige gode dyrkningsprincipper mv. ved lav erosionsrisiko*

1	Udyrkede områder bevares
2	Jordbearbejdning gennemføres efter traditionelle metoder
3	Markplanen udformes optimalt for bedrift og det valgte sædskifte
4	Sædskifte og afgrødevalg efter aktuelt behov

Dyrkningsvejledning ved "Moderat erosionsrisiko"

Der gennemføres ændringer af markplaner, sædskifter og afgrødevalg samt af jordbearbejdningen i henhold til tabel 3

Tabel 3 *Generelle ændringer af markplaner mv. ved moderat erosionsrisiko*

1	Markplanen udformes med
	<ul style="list-style-type: none"> • Flere og mindre marker – der orienteres efter landskabets og områdets konturer • Marker, hvor markveje, arbejdsveje og plejespor ikke fremmer erosion
2	Ved sædskifter og afgrøder vælges generelt
	<ul style="list-style-type: none"> • Afgrøder med et godt vegetationsdække i vinterhalvåret og følgende afgrøder vælges kun såfremt der samtidig tages særlige forholdsregler: • Sent såede vinterafgrøder • Kartoffler • Sukkerroer • Frilandsgrøntsager • Frilandsgrise • Græsoplægning • Fodermajs
	<ul style="list-style-type: none"> • Braklægning målrettet lav erosionsrisiko for såvel dyrkede som braklagte arealer
3	Jordbearbejdning gennemføres
	<ul style="list-style-type: none"> • Om foråret som almindelig eller som reduceret jordbearbejdning • Om efteråret som reduceret jordbearbejdning • Som konturbearbejdning og ikke uden for vækstperioden om efteråret
4	Der etableres efter behov evt. i samarbejde med myndigheder og naboer
	<ul style="list-style-type: none"> • 4.1 Smalle bræmmer (2-10 m) langs vandløb og naturområder • 4.1 Smalle bræmmer (2-10 m) langs naturlige markgrænser og naboskel

Dyrkningsvejledning ved "Høj erosionsrisiko"

Der gennemføres ændringer af markplaner, sædskifter og afgrødevalg samt af jordbearbejdningen i henhold til tabel 4.

Tabel 4 Specielle ændringer af markplaner mv. ved høj erosionsrisiko

1	Markplanen udformes med
	<ul style="list-style-type: none"> • Permanent vegetation i bæltter/ bræmmer langs konturerne • Flere og mindre marker – der orienteres efter landskabets og områdets konturer • Marker, hvor markveje, arbejdsveje og plejespor ikke fremmer erosion • Ændret dyrkningspraksis – Evt. driftsomlægning til et skovlandbrugssystem
2	Ved sædskifter og afgrøder vælges specielt
	<ul style="list-style-type: none"> • 2.1 Permanent braklægning af de mest erosionstruede delområder • 2.2 Braklægning målrettet lav erosionsrisiko for såvel dyrkede som braklagte arealer • 2.3 Permanent anvendelse af infiltrationsbælter, beplantede zoner, brede læhegn • 2.4 Brug efterafgrøder med et godt vegetationsdække i vinterhalvåret , undgå bredbladede efterafgrøder, da de kan fryse væk og dermed efterlade jorden næsten bar. • 2.5 Undgå vintersæd, stub er at foretrække frem for vintersæd. • Følgende øvrige afgrøder undgås: <ul style="list-style-type: none"> • Kartoffler • Sukkerroer • Frilandsgrøntsager • Frilandsgrise • Græsomlægning • Fodermajs • Mens følgende afgrøder dyrkes med forsigtighed: <ul style="list-style-type: none"> • Vårsæd • Høfrø • Juletræskulturer mv. • Og følgende afgrøder anbefales: <ul style="list-style-type: none"> • Flerårigt græs • Permanent græs • Skovkulturer ekskl. Juletræskulturer • 2.6 Brug et godt og varieret sædskifte
3	Jordbearbejdning gennemføres
	<ul style="list-style-type: none"> • 3.1 Som reduceret jordbearbejdning eller efter andre mere skånsomme metoder • (ikke praktisk gennemførligt på stærkt hældende arealer)

• 3.2 Som en aktivitet i vækstperioden - og så vidt muligt ikke efter 1. oktober
• 3.3 På jordtype 1-4: Kun vårafgrøder med efterafgrøde, ikke bredbladede efterafgrøder.. Kun jordbehandling forår.
• 3.4 På jordtype 5-7: Som JB nr. 1-4 eller reduceret jordbehandling med let harvning efter høst og direkte såning.
4 Der etableres efter behov evt. i samarbejde med myndigheder og naboer
• 4.1 Brede bræmmer (10-25 m) langs vandløb og naturområder
• 4.2 Brede bræmmer (10-25 m) langs markgrænser og naboskel